

DE VRIENDENBAND

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

mededelingenblad
van de Vereniging
Vrienden van de Atletiek
april 2022
71e jaargang
nr. 2

In dit nummer o.a.

Bijzondere militaire oorkonde

Eindelijk weer een toernooi

Voor het voetlicht: Hilly de Lange

Jeugdfonds atleten ondervraagd

De Vriendenband

Inhoudsopgave

pagina

71e jaargang nummer 2, 2022

Van de voorzitter	1
Van het secretariaat	2
Vrienden Golfdag 2022	3
In Memoriam Albert Hofstede	4
Bijzondere militaire oorkonde.....	5
Advertentie YALP.....	7
Eindelijk weer een toernooi! WK Indoor in Belgrado	8
Advertentie Herzog Medical	11
Stichting Atletiekerfgoed	12
Advertentie Rien van Haperen Consultancy	13
Voetlichtflits: Ray van Asten (vervolg)	14
Rabbi Stijfkop	18
Advertentie Praktijk Energiek	20
Advertentie Global Sports Communication	21
Voor het voetlicht: Hilly de Lange-Gankema	22
Vrienden Jeugdfonds op de voet gevolgd	28
Advertentie BK Ingenieurs	34
Onze jarigen	35
Top of flop?.....	36

Kopij Vriendenband juni 2022

Graag vóór 20 mei 2022

aan de redactie:

Piet Wijker

De Uitkijklaan 12, 1974 XP IJmuiden

pietwijker@gmail.com

tel.: (0255) 513 700 / (06) 202 19 316

Van de voorzitter

De WK Indoor Atletiek in Belgrado had een mooie afdronk. Natuurlijk door de prachtige beelden met een Event Presentation *like never before*. Een kleurrijke entourage, waarbij het er op leek dat menig atleet vooraf nog even bij de visagiste of toch ten minste bij de kapper langs was geweest. Ik was er niet bij, maar de live-beelden via de Belgische sportzender Sporza waren overtuigend. En dat gelukkig zonder alle voor- en nabeschouwingen vanuit de studio. Gewoon weer terug naar de basis van het *altius, citius, fortior* met louter ondersteunend commentaar.

Maar de afdronk smaakte nog meer dankzij de fantastische sportprestaties. Waar de 60 m voor mannen en vrouwen eerder qua uitstraling nog het onderspit moest delven voor de 100 m in het zomerseizoen, deed het nu absoluut niet onder als indoornummer. En wat te denken van een afsluiting met het wereldrecord van Armand Duplantis met 6,20 m op polsstok. Zelfs de aarzelende officials bij het vooraf meten van de hoogte van de lat konden hem niet uit zijn concentratie halen.

Top waren ook de prestaties van onze Nederlandse atleten. Op dit mondiale niveau medailles of top 8 plaatsen behalen, doet ertoe. Het brons van Jessica Schilder met 19,48 m en een Nederlands record op kogelstoten was al heel sensationeel. Insiders wisten van haar progressie, maar het doen op het moment suprême is andere koek.

Het inspireerde ongetwijfeld andere atleten, zoals de 4 x 400 m bij de mannen. Met twee frisse krachten en een ijzersterk laatste stuk van Tony (2laps) van Diepen lag er ook voor hen brons bij de finish. Een huzarenstukje dat de 4 x 400 m vrouwen zelfs nog wisten te verbeteren. Femke Bol, die al het zilver op de 400 m op zak had, wist als slotloopster de USA en Polen nog binnendoor te passeren. Ook zij wist haar teammaatjes te inspireren om op dit mondiale niveau zilver te behalen. Grandioos!

Laat ik voorzichtig zijn om er nog een afdronk bij te halen, maar doe hem toch, maar dan virtueel. Voor de vaststelling dat veel van onze atleten op dit WK Atletiek ooit als jeugdathlet bij hun vereniging zijn begonnen. Met steun van trainers die veelal als vrijwilliger hun kennis overbrachten en de ervaring vaak opdeden bij workshops op de Dag van de Atletiek op Papendal. En niet te vergeten de ouders die hun talentjes alle support gaven en op de club allerlei hand- en spandiensten vervulden.

Dat is de kweekvijver waar Femke Bol en veel andere topatleten uit voortkomen. Waar ze het plezier in de sport ontdekten. Waar ze zich wisten te ontplooien. Wisten te ervaren wat winnen, maar ook wat verliezen is. Een droom nastreven.

Laten we die kweekvijver koesteren en niet verwaarlozen!

Rien van Haperen, voorzitter

Van het secretariaat

Adres secretariaat:

Jaap van Amsterdam, Irenestraat 74, 2161 PZ Lisse,
Tel.: 0252 418414 of 06 29288128,
E-mail: secretaris@vriendenvandeatletiek.nl
Website: <http://www.vriendenvandeknau.nl>

Mocht iemand toch bezwaar hebben dat zijn gegevens via de Nieuwbrief aan de leden gecommuniceerd worden of anderszins, laat dit dan even weten via ons mailadres. Wij zullen je mailadres dan uit ons bestand halen.

Daarnaast gaan wij ervan uit dat foto's op de website gewoon gepubliceerd kunnen worden, als ook gegevens via De Vriendenband. Mocht je op welke wijze dan ook hiertegen bezwaar maken, laat dit dan ook aan ons weten.

Mededeling:

- Op zaterdag 9 april wordt de Algemene Ledenvergadering gehouden bij PH in Vught.
- We staan aan het begin van een nieuw zomerseizoen. We kijken allemaal ernaar uit om weer samen te sporten, samen te kunnen genieten. Op 7 mei zijn er weer de Ter Specke Bokaal wedstrijden in Lisse, waar ook de Talent Award van het Jeugdfonds wordt uitgereikt. Eenieder is uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn en tevens mooie nationale wedstrijden te kunnen aanschouwen.
- Op 26 mei worden de Harry Schulting Games in Vught gehouden en van 27-29 mei zijn de NK Masters in Harderwijk.
- Ook kijken we al vast vooruit naar 6 juni a.s. als de FBK Games worden gehouden in Hengelo.
- In de komende maanden zal de discussie met de klankbordgroep ook worden opgestart over de toekomst van de vereniging.
- Verder zal eind maart er een vervolgspraak zijn met vertegenwoordigers van het bondsbureau inzake de gezamenlijke weg die wij naar de toekomst kunnen gaan volgen.

Overlijden

- Op 25 januari 2022 is overleden Albert Johan Hofstede op 87-jarige leeftijd. Zie pag. 4.

•

Opzegging lidmaatschap

- Jolanda Veludo-Fischbuch
- Mirthe Wilmink

Wijziging

- Roel van Opdorp heeft een nieuw adres: Hoofdstraat 232, 2351 AS Leiderdorp;
- Huug Fischbuch is verhuisd naar Kamer 420, Schimmelpennickstraat 31, 3039KS Rotterdam;
- Correctie op vorige VB-nummer 4: Harry Nijhuis is verhuisd per 1 juli naar Dorpstraat 23c, 5556VC Valkenswaard.

0-0-0-0-0-0-0

Vrienden Golfdag 2022

Beste (Golf) vrienden,

De dagen worden weer langer, het betere weer dient zich aan, met andere woorden: het golfseizoen klopt weer op de deur.

Zoals beloofd tijdens de laatste golfdag hebben Jan Struijk en ik de koppen bij elkaar gestoken en hebben we denken we iets moois in het verschiet.

Datum en locatie zijn reeds bekend, echter over de invulling van de dag zelf zullen we jullie gedurende de tijd die komen gaat geïnformeerd houden, via de gebruikelijke kanalen.

De locatie is dit jaar echt bijzonder. Dit jaar verwelkomen we jullie op een van de topbanen in Nederland, The Duke Club in Nistelrode. **Golf – The Duke Club (thedukegolf.nl)**

Het mooie is dat het inschrijfgeld zal zijn dat we gewend waren.

Binnenkort zullen we de inschrijving opendoen. We houden jullie op de hoogte.

Datum: woensdag 21 september 2022

Locatie: The Duke Golf Club

Met vriendelijke groet,
Nick Mosselman +31 6 230 855 17

In Memoriam Albert Hofstede

Op 25 januari 2022 overleed ons lid Albert Hofstede op 87-jarige leeftijd. Albert werd geboren in Amsterdam en was lid van AAC van 1951 tot en met 1965 en sinds 1966 tevens lid van de Vrienden. De bescheiden Albert Hofstede was een uitstekend atleet. Zijn beste prestaties leverde hij in 1958 met 10,7 op de 100 meter, met 7,27 meter bij het verspringen en met een hinkstapsprong van 15,14 meter. Als acht jaar jongere sprinter heb ik nooit de degens gekruist met Albert en toch kende ik hem al voor we kennis maakten bij de Vrienden. Hoe kwam dat zo?

Als volger van de politiek was ik een regelmatige kijker van TV reportages uit de 2de kamer. Daar verging het mij als een meneer A. de Jong in een publicatie uit 1997. Ik citeer: “We nemen plaats op de publieke tribune van de Tweede Kamer en we zien vooraan in de vergaderzaal een klein, vierkant tafeltje staan. Terwijl de Kamerleden debatteren en interrumpen zit iemand rustig en geconcentreerd te schrijven. Na vijf minuten wordt deze persoon afgelost door een collega. We weten nu: stenografen in actie.” En een van deze stenografen was Albert Hofstede. Op mijn netvlies staat hoe hij regelmatig kwam en ging, toen al lopend met zijn stok.

Terug naar de atleet. Met een tienvoudig optreden in interlands en deelname aan de Europese Studentenkampioenschappen in 1957 in Turijn en het EK 1958 te Stockholm bouwde hij aan een mooie atletiecarrière. Ook buiten de baan was hij actief als lid van de NTC-J en als redacteur van het AAC-cluborgaan.

Albert en zijn echtgenote Toos Mutter waren regelmatige en graag geziene bezoekers van Vriendenbijeekomsten. Daaraan is nu helaas een einde gekomen. Namens leden en bestuur van de Vrienden hebben we de familie een condoleance gestuurd.

cvdm

Bijzondere militaire oorkonde

Dit verhaal gaat over hoe ik in het bezit ben gekomen van een toch wel bijzondere oorkonde. Ik heb eens een keer gelezen in de krant dat hij werd uitgereikt aan een militair die een kind van de verdrinkingsdood had gered. Die verdiende hem dus ECHT. In 1961 werd ik onder de wapenen geroepen. 20 maanden lang voor 1 gulden en 10 cent per dag.

Na mijn opleiding in Bussum werd ik paraat in Eefde. Een prachtige omgeving waar ik al snel op mijn minutenschema trainde. Op de beroemde IJsselbrug in 50 seconden: 325 meter naar beneden en in 2 minuten en 10 seconden weer terug omhoog. En dat 15 keer, dus 30 keer heen en weer. Wel zwaar, maar die 45 minuten vliegen zo om en daarna lekker een rustig duurlooptje van 15 km.

En zie, na één winter vlogen al mijn persoonlijke records aan flarden en gingen van 2.01 naar 1.56 op de 800 meter en vooral mijn 1500 meter ging goed. Er kwam een uitnodiging om mee te doen aan de Militaire Landmacht Kampioenschappen, waarin ik het jaar daarvoor tweede was geworden en vierde op de Nationale Militaire Kampioenschappen (landmacht, luchtmacht en de marine). Nu was ik veel sterker. Tot mijn teleurstelling zag ik dan ook Frans Künen op de deelnemerslijst van de 1500 meter staan. Destijds een loper van een klasse, waar ik alleen maar van heb kunnen dromen. Hij was zelfs deelnemer op

de Olympische spelen van 1960 in Rome op de marathon geweest. Ik had er eigenlijk rekening mee gehouden dat hij de 5000 meter of 10.000 meter zou lopen. Dat deed de beroepssergeant immers altijd. Maar waarschijnlijk wilde hij naast zoveel 10.000 en 5000 meter kampioenschappen ook wel eens een 1500 meter op zijn naam schrijven.

De prijs die Joop Keizer veroverde met zijn zege op de 1500 m tijdens de Nationale Militaire Kampioenschappen in 1962.

(foto's beschikbaar gesteld door Joop Keizer.)

Ik verzoende mij al met weer een tweede plaats, maar de race pakte goed uit. Bij het ingaan van de laatste ronde nam Frans met hoog tempo de kop en met de moed der wanhoop beet ik me vast als een terriër. Tot de laatste 100 meter. Toen gebruikte ik mijn op de IJsselbrug opgebouwde trainingssnelheid om hem van mij af te schudden en werd dus landmachtkampioen. De eerste zes lopers van deze

kampioenschappen werden automatisch uitgenodigd om aan de Nationale Militaire Kampioenschappen mee te doen. De week ervoor had het zo veel geregend, dat de sintelbaan in 's-Hertogenbosch een soort modderpoel was geworden en daar ik niet zo'n crosser was, zag ik de bui al hangen. Die is voor Frans, dacht ik.

Twee weken later kon je in de Legerkoerier, het gratis soldaten maandblad, de reden lezen waarom ik toch vrij makkelijk nationaal kampioen werd. De tekst ken ik nog uit mijn hoofd: "Verheugend moet de dag voor wmr. Künen zijn geweest toen hij de 5000 meter won. Hij had daarmee zijn 20e militaire atletiekoverwinning behaald! Hij kwam op deze afstand uit in plaats van de 1500 meter, op welke hij ernstig werd bedreigd door Joop Keizer die ook in Leiden winnaar was geworden." Frans, had je dit ooit kunnen lezen: je was mij door die prut zo kwijt geweest, hoor! En dat terwijl iemand mij in 1960 nog voor de lol toeriep in het Vliegenbos in Amsterdam-Noord tijdens een training: "Hé, Frans Künen!" Zo bekend was hij. En nu durfde hij niet tegen mij te lopen, kwam hij op een andere afstand uit om mij te ontwijken. Ik vind dit achteraf niet zo leuk voor zo'n groot atleet.

Maar in het begin van dit verhaal staat hoe ik in bezit kwam van die bijzondere oorkonde (zie foto). Nou die krijg je niet voor een atletiekkampioenschap, hoor. Enkele weken na deze gebeurtenis kreeg ik een uitnodiging voor militaire wedstrijden, een soort revanche van de kampioenschappen. Ook deze 1500 meter won ik zonder moeite. Kort na de wedstrijd kwam er een sergeant naar mij toe en een beetje zenuwachtig vroeg hij mij te spreken. Hij legde uit dat er op de snelweg een ongeluk was gebeurd en dat de generaal, die zo graag de nieuwbakken kampioen had willen zien lopen, nu veel te laat gearriveerd was, omdat hij als getuige van dat ongeluk een verklaring moest afleggen. Even voor de duidelijkheid: ik was bij het intendance onderdeel gelegerd. Een onderdeel wat niet bepaald een stoere naam had en

dat bestond uit klerenmakers, schoenmakers, tentenmakers, koks, enz.. Ja, lach maar. We waren in tijd van oorlog evengoed de pineut geweest, want dan kwamen we vlak achter het front te liggen om de spullen van de frontsoldaten te repareren en ze van eten te voorzien.

Maar ook als je net als ik alle mogelijke moeite had gedaan om afgekeurd te worden, was de kans erg groot dat je bij dit onderdeel terecht kwam. Dus eindelijk een kampioen in deze toch wel een beetje kneuzenhap én de kans om hem te zien lopen was nu verkeken voor de generaal. De sergeant die mij sprak had echter een idee: “Als het niet gevaarlijk is voor je hart, zou je dan nog een 1500 meter willen lopen voor de generaal?” Ik: “Maar ik kan toch niet alleen lopen? Daar is niks aan.” De sergeant, die kennelijk nog wat hogerop wilde komen, zei meteen: “Daar wordt op dit moment al aan gewerkt. Er starten straks 10 lopers met jou.” Inderdaad, na een half uur kwamen er nog een stuk of 10 lopers aandraven. Waar hij ze vandaan had gehaald, weet ik nog steeds niet. Een paar van deze lopers kende ik wel van andere wedstrijden. Nu stelde het niet echt veel voor. Twee keer een 1500 meter lopen binnen 2 uur. Op een 800 meter moest je vaak series lopen en dezelfde dag de finale. Mijn vorm liet mij niet in de steek en met een mooie eindsprint won ik voor mijn generaal ook deze 1500 meter.

Joop Keizer

Als iedereen regelmatig zou bewegen zouden we ons **fitter**, gezonder en mentaal beter voelen. Dat geldt zeker ook voor **65-plussers**.

Yalp en Olga Commandeur zorgen samen dat senioren op een leuke manier in beweging komen. Dit doen zij op een speciale manier. Met een beweegtoestel voor ouderen. Olga Commandeur verzorgt bij iedere Yalp locatie in Nederland **advies en ondersteuning**.

www.yalp.nl/oudereninbeweging
T. 0547-289 410 E. info@yalp.nl

**Ouderen
inbeweging**

samen op een Olga Commandeur Plein

Meer sporten en nieuwe mensen ontmoeten.
Samen bewegen op een Olga Commandeur Plein.

Eindelijk weer een toernooi! WK Indoor in Belgrado

Na ruim tweeënhalf jaar stond er van 18 tot en met 20 maart eindelijk weer een internationaal wereldkampioenschap op de kalender, de WK Indoor in het Servische Belgrado. Nederland vaardigde een recordgrote ploeg af en daardoor was het fijn langs de lijn er weer bij te kunnen zijn. Publiek was er ook eindelijk weer na een EK Indoor en een Olympische Spelen zonder. In de week voor de WK waren er ook tegenvallers te noteren: hoegbeeld van de 400 meter Liemarvin Bonevacia was geblesseerd geraakt en Koen Smet zijn vriendin stond op het punt te bevallen, dus zegde af. Ik herinner mij WK-edities met slechts drie of vijf Nederlanders, zoals die van Doha in 2010 en Istanbul in 2012. Nu waren er meer dan twintig toppers, waarmee vier medailles werden behaald, twee keer zilver en twee keer brons, plus nog eens drie topacht-posities, eens te meer het bewijs dat de waanzinnige oogst van 2021 bij de WK Indoor en Spelen geen toevalstreffers zijn geweest.

Coronaproof op reis

Met de versoepelingen op coronagebied in aantocht was het toch nog best spannend om überhaupt in Belgrado te geraken. De organisatie eiste vooraf een negatieve PCR-test, wat er toe leidde dat twee uur voordat ik op de bus en trein stapte vanuit Utrecht naar Schiphol ik pas de uitslag daarvan ontving. Eenmaal in Belgrado aangekomen waren daar alle maatregelen net als in Nederland geschrapt: nergens waren mondkapjes meer verplicht en zelfs in het indoorstadion werd er niet goed op gelet. Maar goed dat de meeste journalisten en fotografen en vrijwilligers gewoon hun mondkapjes ophielden als ze zich verplaatsten. Op de baan zelf waren de eisen als vanouds nog gewoon streng. Als je bedenkt hoe topatleten de laatste twee jaar geleefd moeten hebben, met de eeuwige angst om vlak voor belangrijke wedstrijden een positieve coronatest af te leveren, diepe buiging hoor!

Vrijdag: Jessica Schilder dichtbij wereldtop met bronzen medaille

Een blije Jessica Schilder na haar bronzen plak en nationaal record.
(foto's Erik van Leeuwen)

De eerste wedstrijddag was het meteen raak. In de avond veroverde Jessica Schilder een bronzen medaille met weer eens een Nederlands record van 19,48 meter op het kogelstoten. Een paar weken terug bezochten mijn vaste kameraad Erik van Leeuwen en ikzelf haar in haar woning op Klein Warnsborn en tijdens een krachttraining op Papendal, voor een artikel in Telesport. Haar gedrevenheid vond ik toen al bijzonder, en na afloop van haar wedstrijd in de mixed zone waar journalisten atleten interviewen benadrukte ze haar blijheid. “Dit is van grote betekenis voor het Nederlandse werpen, en ik hoop veel atleten

hiermee te inspireren. Het kogelstoten bij de WK in Eugene komende zomer wordt

ontzettend gaaf.” Het niveau was bizar hoog met twee dames die verder dan 20 meter stootten, Auriol Dongmo uit Portugal (20,43 m) en Chase Ealey uit de Verenigde Staten (20,21 m). Diezelfde dag zagen we Femke Bol en Lieke Klaver zich na de series en halve finales plaatsen voor de finale 400 meter. Femke werd verrast door de Jamaicaanse Stephenie Ann McPherson, verspilde veel energie en kwam compleet verzuurd als tweede vallend over de finish. De dit seizoen verrassend snelle Isayah Boers (46,21 op de 400 meter) en weer terug van weggeweest na blessures N’ketia Seedo op de 60 meter konden geen potten breken en sneuvelden in de eerste ronde. Hetzelfde gold voor Tony van Diepen en Samuel Chapple op de 800 meter en Tim Verbaandert op de 3000 meter, al lieten de twee laatsten zien veel potentie te hebben. De werkomstandigheden waren overigens bijzonder. Bij onze persplekken bovenin de hal werkte de Wi-Fi niet, toch cruciaal om je werk te kunnen doen, in mijn geval voor mijn dagelijkse reportages voor Runner’s World, voor de sociale accounts van TopatletiekLive en waar nodig als hulp in noodgevallen voor Telesport. Ik heb sinds die avond een puike werkplek vlak na de finish van het Noors Olympisch Comité bezet gehouden, mét Wi-Fi.

Zaterdag: Femke Bol op podium tussen gevestigde orde wereldtop 400 meter

De zaterdag bracht de tweede medaille, een zilveren voor Femke Bol. Ze moest tweevoudig Olympisch kampioene Shaunae Miller-Uibo in een prachtige finale weliswaar voor laten gaan, maar wist zich haar Jamaicaanse plaaggeest uit de vorige ronde van het lijf te houden. Leuke bijzaak was dat Miller-Uibo won in 50,31, éénhonderdste langzamer dan het Nederlands record dat Femke tijdens de NK Indoor liep. Bol zelf kwam tot 50,57, haar tweede tijd ooit. Ze gaf nadien aan hartstikke blij te zijn met haar prestatie, zeker ook omdat ze geen fouten gemaakt had. “Miller was vandaag gewoon beter dan ik”, was haar juiste conclusie. Lieke startte vanuit de krappe binnenbaan en kon geen potten breken. Wel mooi zesde op de WK.

Zilver voor Femke Bol op de 400 m in het kielzog van Shaunae Miller-Uibo.

Zoë Sedney, pas 20 jaar jong en zesde op een WK

Zoë Sedney plaatste zich ogenschijnlijk doodeenvoudig voor de hordenfinale via tijden van 7,98 in de serie en 7,95 in de halve finale, goed voor een evenaring van haar persoonlijk record. In de finale kwam ze jammer genoeg minder snel uit de blokken en moest ze genoegen nemen met een zesde plaats in een tijd van 8,07. Drie keer knallen op één dag is ook best heftig. Maayke Tjin-a-Lim verraste met een indoorlimiet en kon naar de WK Indoor, omdat Nadine Visser geblesseerd afhaakte. Ze kwam in de ochtendsessie

knap de series door met 8,11, een verbetering van haar persoonlijk record van vijfhonderdste van een seconde. In de halve finale finishte ze in 8,13. Nederlands recordhouder Joris van Gool meldde zich in de ochtend te elfder ure of voor de series 60 meter. Als reden werd ‘ziekte en niet fit’ gecommuniceerd.

Niet vergeten te blijven eten

Op zo’n drukke wedstrijddag met een ochtendprogramma tot aan het begin van de middag en een avondsessie vanaf 18 uur moet je ook goed voor de inwendige mens zorgen. Warm eten doe je dan maar ergens in de middag. Dat kon met een lunchbon van World Athletics of het nuttigen van reusachtige croissants met kaassmaak, maar een tochtje met een stadsbus naar het centrum (gratis met je accreditatie) was zaterdag en zondag wel iets prettiger, zeker omdat een vegetarisch dieet nauwelijks in het Servische vocabulaire voorkomt en je dan graag wil kunnen kiezen. Voor het geld hoeft je het niet te laten, een uitgebreid diner kost nergens meer dan 25 euro. Uiteindelijk beland je na de wedstrijden ’s avonds vermoeid om een uur of 23 in je mediahotel en ben je blij dat je ’s ochtends vroeg wat yoghurtjes in de koelkast hebt gezet.

Zondag: Oranje estafettes lopen zich weer in de kijker

Op de slotdag zorgen de estafettes 4 x 400 meter weer voor Nederlands spektakel. Oranje brak vorig jaar wereldwijd door met toonaangevende prestaties op Europees en mondiaal niveau. In Belgrado zette bondscoach Laurent Meuwly na een eenvoudige voorronde in de ochtend bij de mannen twee verse krachten in met Taymir Burnet en Terrence Agard voor Isayah Boers en Jochem Dobber, naast Nick Smidt en Tony van Diepen. Bij de vrouwen kwam Femke Bol erin voor Andrea Bouma. De mannen pakten een bronzen plak achter België en Spanje. Slotloper Tony liep de snelste splittijd van het hele veld (45,76). Met Liemarvin erbij was goud binnen bereik geweest. De vrouwen met Lieke Klaver, die voor de vijfde keer een 400 meter liep dit toernooi, Eveline Saalberg, Lisanne de Witte en Femke pakten zilver, waarbij het weergaloze eindschot van Femke Oranje menigeen nog lang zal heugen. Ze verschalkte daarbij de strijdende loopsters van Polen en USA binnendoor op de laatste 50 meter. Maar goed voor Jamaica dat de finish niet 5 meter verderop lag. En net als Tony had ook Femke overall met 50,26 de snelste splittijd.

Opgetogen zilveren viertal: vlnr. Lisanne de Witte, Eveline Saalberg, Lieke Klaver en Femke Bol. (foto Eric Roeske)

Menno Vloon vijfde, Liam van der Schaaf knap persoonlijk record

Menno Vloon vloog eenvoudig in één keer over 5,45, 5,60 en 5,75 meter, maar moest passen op 5,85 meter. Hij kwam daarmee niet in buurt van zijn 5,91 meter eerder dit

seizoen, laat staan zijn Nederlands record van 5,96 meter uit 2021. Een gedeelde vijfde plek was zijn deel. Liam van der Schaaf sneuvelde in de halve finales 60 meter horden, maar niet nadat hij in de series zijn persoonlijk record van 7,72 had geëvenaard en in de halve finale die tijd nog eens met driehonderdste aanscherpte naar 7,69.

Wereldrecords voor Duplantis, Rojas en Holloway

De internationale finales zonder Nederlandse inbreng waren zondag om te smullen. Wat bijvoorbeeld te denken van de bizarre 15,74 meter in de zesde en laatste poging van hinkstapspringster Yulimar Rojas uit Venezuela in het ochtendprogramma? Ze verpulverde haar eigen record uit 2020 met maar liefst 31 centimeter. De laatste sprong met de polsstok van Mondo Duplantis was meteen de allerlaatste actie van dit WK, maar het was wel weer een nieuw wereldrecord van 6,20 meter. Ongelofelijk! Aan het begin van de avond evenaarde wereldrecordhouder 60 meter horden Grant Holloway in de halve finale zijn eigen wereldrecord van 7,29.

Coronaproof naar huis

Zondagochtend stonden we nog drie kwartier in de rij voor weer een verplichte coronatest voor de KLM. Voor het stadion stond je tussen tientallen buitenlandse atleten, 's middags kreeg je de uitslag à raison van bijna 60 euro. Negatief gelukkig, want anders had je normaliter tien dagen mogen blijven in Servië, ware het niet dat woensdag alle beperkingen eraf gingen. Het was een geweldig WK Indoor, op naar komende zomer, met naast de FBK Games op 6 juni natuurlijk de WK Atletiek in Eugene, USA en wie weet ook wel de EK in München.

Eric Roeske

Plezierig sporten

Hardlopen is goed voor lichaam en geest maar dan liefst zonder vervelende pijntjes. Of je nu loopt om fit te blijven of prestaties te leveren, met de PRO Sport Compressiekousen van Herzog blijft hardlopen leuk!

Uit onderzoek blijkt dat

76% van de Herzog-gebruikers minder last heeft van blessures, sneller herstelt en meer plezier in het sporten ervaart.

Voordelen van de PRO Sport Compressiekousen

- ⊕ Effectief door relatief hoge compressie en afnemend drukprofiel
- ⊕ 6 meetpunten verzekeren de voor **jou** optimale pasvorm
- ⊕ Die combinatie staat garant voor een doeltreffende werking!

[HERZOGMEDICAL.COM](https://www.herzogmedical.com)

Nieuws van de Stichting Atletiek Erfgoed

De wens waarmee we in de vorige Vriendenband eindigden, is in maart realiteit geworden!

We hebben een eerste complete bijeenkomst beleefd. Omdat we de voorbije twee jaren slechts in heel kleine ploegjes bijeen konden komen en vaak in een lagere frequentie dan gebruikelijk was, hebben we eerst een uurtje besteed aan het inventariseren van gedane en nodige werkzaamheden. Daarbij hanteren we een driedeling:

1 Het **beheren** van al wat we hebben, zorgen dat het netjes en veilig opgeborgen is en zo nodig gemakkelijk terug te vinden is. Na drie verhuizingen in de afgelopen jaren hadden we daar dringend behoefte aan en gelukkig is dat weer, op nog wat laatste puntjes na, nu goed in orde. Omdat beheer een continu proces is en blijft, hebben we opnieuw de eerstverantwoordelijkheid voor de verschillende onderwerpen verdeeld.

2 **Onderzoek** is een tweede terrein dat onze aandacht vraagt. Er komt nu zicht op alle verenigingen die (ooit) lid zijn (geweest) van de Unie, zonder dat we pretenderen dat die lijst al voor 100 % compleet is. We gaan uw medewerking vragen, want we weten dat er in het land nog veel kennis over de geschiedenis van verenigingen aanwezig is. Komt eraan!

Naast de al gemelde onderzoeken naar bestuursleden en verantwoordelijken voor het technisch beleid, plus hun betekenis, hebben we nog meer wensen om de geschiedenis van de Unie, van atletiek in het algemeen in ons land, -beter- in kaart te brengen. Hier kunnen we nog ruimschoots mee vooruit.

3 Het derde terrein is samen te vatten onder de benaming: **interactie**. De contacten met jullie, van binnen en buiten de Unie. De website www.atletiekerfgoed.nl, deze artikeltjes in De Vriendenband, het beantwoorden van vragen, het ontvangen van bezoekers die meestal ergens naar op zoek zijn. Ook dit terrein levert meer dan genoeg werk op.

Pim

Ray

Zoals onlangs een verzamelaar van foto's van Pim Mulier, de grote man die meer dan een eeuw geleden de sport op de kaart zette. We krijgen zijn dubbele

foto's aangeboden, in ruil voor hopelijk exemplaren waarover wij beschikken en hij niet.

Ray van Asten, die begin dit jaar op bezoek was, wilde weten wat de kwalificatie-eis was voor de Olympische Spelen van Tokio, in 1964. De 1.48,8 gevonden.

Daarnaast is iemand bezig informatie te verwerven over Pro Patria-man Willy Mess, die eerst als atleet bij de beteren van ons land behoorde en die later als werptrainer Cees Koch -een beetje?- bijstond. Zijn prestaties als werper in de dertiger jaren waren snel gevonden, maar zijn rol als trainer zal vermoedelijk minder groot zijn geweest dan gedacht. Met dank aan Gerda Honkoop die ons daarbij fijn assisteerde.

Willy

Tot slot hebben we al driemaal bezoek gehad van gerenommeerde (en nu gepensioneerde) sportjournalisten die bezig zijn met het schrijven van een canon van de Nederlandse atletiek, in vijftig thema's. Het streven is dat dit boek eind van dit kalenderjaar in de winkels ligt.

En zo gaan wij onverdroten voort!

Hugo Tijsmans

An advertisement for 'Rien van Haperen Consultancy'. The top half shows a hurdle race in progress on a track, with several athletes in various colored uniforms (blue, orange, red) jumping over a hurdle. The bottom half is a solid orange background with white text. The logo 'RvH' is in blue and orange, with 'Rien van Haperen Consultancy' in blue and orange text below it. The main text reads: 'Een ervaren partner voor het uitvoeren van projectmanagement in de sport. Geen horde te hoog!' At the bottom, contact information is provided: 'www.rienvanhaperen.nl | rien@rienvanhaperen.nl | +31-6-5385.5731'.

RvH
Rien van Haperen
Consultancy

Een ervaren partner voor het uitvoeren van projectmanagement in de sport.
Geen horde te hoog!

www.rienvanhaperen.nl | rien@rienvanhaperen.nl | +31-6-5385.5731

Voetlichtflits: Ray van Asten (vervolg)

Alvorens mijn relaas in de Voetlichtrubriek van de vorige Vriendenband op deze plek te vervolgen over hoe het Ray van Asten na 1964 is vergaan,

Ray van Asten

kom ik eerst nog even terug op dat opmerkelijke besluit van de K.N.A.U. om onze Amerikaanse vriend niet op te nemen in de Olympische selectie voor de Spelen in Tokio. Men had hem twee jaar eerder immers juist wél naar Nederland gehaald om deel te nemen aan het EK. Dat hij daar door ziekte niet in actie had kunnen komen, kon hem toch moeilijk worden verweten. Welke ratio zat er nu achter deze onverwachte afwijzing?

De feiten in 1964 waren intussen als volgt: Ray had in mei in de VS o.m. een 880 yards in 1.49,2 gelopen (dat is dus omgerekend naar de 800 m 1.48,5). Vlak voor de start van de Spelen stond hij met die 1.49,2 aan de kop van onze 800 meterranglijst, op anderhalve seconde gevolgd door Chris Konings met 1.50,7. Hij was dus in feite ruim twee seconden sneller! Op grond van zijn

prestaties in Amerika was Ray's trainer Bill Bowerman er vast van overtuigd, dat Van Asten in Tokio op de 800 m de finale kon halen. En ook het Amerikaanse Track & Field News beschouwde hem die zomer als een serieuze kandidaat voor een finaleplaats. Ray: "Ik heb toen Jo Moerman een brief geschreven, zo van: *Jo, wat moet er gebeuren voor mij om in het Olympische team opgenomen te worden voor Tokio?* En eh... toen kreeg ik een hele eigenaardige brief terug. Daar stond ongeveer in: *ik heb nooit meer wat van je gehoord. Je had me beloofd in contact te blijven.* Een beschuldigende brief, dat was het. Ik kreeg tussen de regels door het gevoel van: *ik wil niet meer wat van je horen.* Ook mijn vader zei, toen ik hem dit had gezegd: *oh, ik zie het al, ze willen niks meer voor je doen.*"

De kronkel van de K.N.A.U.

Ik heb me na mijn interview met Ray van Asten lang afgevraagd, waarom Moerman het Van Asten kwalijk heeft genomen, dat hij niets meer van hem had gehoord. Hij wist toch precies wat Ray in de V.S. had gepresteerd? In de nationale ranglijsten, die nota bene door hemzelf waren samengesteld, stond Van Asten met zijn 1.49,2 immers met stip bovenaan! Wat meer had Moerman dan nog van hem willen weten? Wat zat hier nu eigenlijk achter? Bij het doorbladeren van jaargang 1964 van de AW op zoek naar een mogelijke verklaring stuitte ik in AW nr. 16 van 28 augustus op de volgende tekst van de toen nieuwbakken K.N.A.U.-voorzitter Frans Jutte: *Evenals vorige jaren met Olympische uitzendingen en Europese kampioenschappen, heeft de K.N.A.U.-leiding zich ook thans op het standpunt gesteld dat de afvaardiging volkomen verantwoord moet zijn. We mogen ons niet laten beïnvloeden door de fantastische resultaten welke de wereldprestatielijst ons voorhoudt.*

Onder welke omstandigheden werden die gemaakt? Wij moeten en mogen rekening houden met Nederlandse omstandigheden. Zend onze atleten eens 3 maanden naar Californië, bevrijd van dagelijkse werkzaamheden, studie en zorgen, met volop trainingsmogelijkheden en wedstrijden onder de meest ideale omstandigheden op prachtige accommodaties! Dan regent het Nederlandse records.

Dat was het dus! Wat een hoogst opmerkelijk standpunt, op zijn zachtst gezegd. Waarom moest er rekening worden gehouden met Nederlandse omstandigheden? De Olympische Spelen vonden toch niet plaats in Amsterdam, maar in Tokio! Een gevolg van Juttes opvatting was wel dat men de prestatie van Ray van Asten, die immers in Californië woonde en trainde, kennelijk terzijde kon schuiven als zijnde te ‘fantastisch’ om serieus te worden genomen. En dus werd Ray met zijn 1.49,2 op de 880 yd, gelijk aan 1.48,5 op de 800 m, voor Tokio niet geselecteerd.

Met de tegenhanger van die opvatting, namelijk dat onze atleten na 3 maanden Californië alle Nederlandse records zouden breken, werd echter niets gedaan. Wat had de K.N.A.U. ervan kunnen weerhouden om Chris Konings met zijn 1.50,7 in dit geval wél te selecteren? Die zou toch immers, volgens Jutte, na enkele maanden Californië het nationale record van Van Asten van 1.48,6 aan gort hebben gelopen? De selectie-eisen voor de Spelen van Tokio, zoals o.m. gepubliceerd in AW nr. 20 van 18 oktober 1963 (met dank aan de St. Atletiek Erfgoed voor de hulp bij het vinden hiervan) vermeldden immers, naast de kwalificatie-eis van 1.48,8 voor de 800 m, dat ‘ieder land het recht heeft op elk nummer een atleet-atlete in te schrijven ongeacht zijn-haar prestatie’. Nou dan! Chris Konings, inmiddels drievoudig Nederlands kampioen, had op basis hiervan met recht en rede in de selectie kunnen worden opgenomen. Maar die stap werd niet gezet. Met de opvatting van Jutte werd zo doende de Olympische droom van in elk geval één man vakkundig de nek omgedraaid: die van Ray van Asten.

Geen early citizenship

Intussen was er in de VS een actie op gang gekomen om onze Nederlandse vriend ‘early citizenship’ te geven, zodat hij dan ten minste voor Amerika in Tokio kon uitkomen. Zelfs de president van de universiteit van Oregon, waar Ray inmiddels studeerde, Arthur S. Flemming, maakte zich daar sterk voor. Ray: “Die was eerder secretary geweest onder de Eisenhower Administration in Washington. Dus die had daar vrienden zitten. Maar dat lukte ook niet; het was tegen de Amerikaanse wet.” Ray van Asten was domweg gewoon nog te kort in de VS om hiervoor in aanmerking te komen.

Na dit echec restte Ray van Asten, die inmiddels in 1963 was getrouwd, weinig anders dan zich te concentreren op zijn studie. “Ik heb mijn studie afgemaakt op de universiteit. Ik ben nog een jaar doorgedaan voor mijn masters degree in ’65. Ik studeerde ‘Park and Public Management’. Hoe noem je dat op z’n Hollands? Kijk, in Amerika hebben wij van die grote parken, Yellowstone bijvoorbeeld. Dat is allemaal government. En dat soort banen, daar was ik op uit. Ik dacht: als ik bij die park service kan komen, dan heb je meteen een beroep waar ook vooruitgang in zit, weet je wel? Want het is allemaal Federal

Government werk. Maar ja, ik heb het wel ooit gestudeerd, maar nooit gdaan, hahaha. Want toen ik in '66 van de universiteit afkwam, hadden we die rotoorlog in Vietnam. En omdat ik toch niet naar de Olympische Spelen ging, had ik in november '64 het Amerikaans burgerschap aangevraagd. Zo gauw ik na vijf jaar eligible was, in februari '65, ben ik Amerikaan geworden.”

Vietnam

Gevolg was wel dat Ray na zijn studie in militaire dienst moest. “Ze zaten gewoon op je te wachten, want ja, die college-jongetjes hadden ze graag, die werden natuurlijk officieren en die hadden ze nodig vanwege Vietnam. Dus zo gauw ik van de universiteit af was, kreeg ik een oproep voor een physical. In oktober moest ik me melden en ben ik de dienst ingegaan. Toen heb ik meteen voor officer eh... aangevraagd en in juni van het volgende jaar maakten ze mij tweede luitenant. Nou, toen hebben ze mij meteen naar Fort Hood (een grote legerbasis – PW) gestuurd in Texas. Daar heb ik twee jaar doorgebracht en stond ik op de nominatie om naar Vietnam te gaan. Toen was er in '68 een tragedie. Mijn zwager, mijn vrouw haar enige broer, zat in Vietnam. Hij was kapitein en zat bij de cavalry, de tankdivisie. En die sneuvelde, terwijl ik orders had om in juni naar Vietnam te vertrekken. Mijn vrouw was in verwachting van ons eerste kind, dus dat was wel eventjes moeilijk, die tijd. Het kind werd geboren op 1 mei, terwijl we mijn zwager op 1 maart hebben moeten begraven. Dus dat was ook wat. En ik moest weg op 1 juni.”

Het lot bleek Van Asten ditmaal echter gunstig gezind. “Toevallig werkte ik voor een kolonel. En die zegt: *ik heb goed nieuws voor je. Ik heb antwoord gekregen van het Department of the Army dat ik vanwege een nieuw programma drie luitenant mag achterhouden.* Dat nieuwe programma was, dat the Army werd gecomputeerd. Want ik zat bij the Adjutant General's Corps, dat is het Corps dat zorgt voor de administratie van het leger en voor het personeel. Hij zegt: *we krijgen computers hier en daar weet ik niets van. En ik houd jou achter om het personeel te doen. Eén jongen, die werkte bij IBM, die doet de computer maar en nog één andere jongen moet de papieren doen. Dus jullie drieën zoeken het maar uit.* Nou, dat is dan goed afgelopen, want ik hoefde op 1 juni dus niet naar Vietnam.” Helemaal lukraak was die keuze natuurlijk niet. Ray: “Hij wist mijn achtergrond. Ik had al een maandje of acht, negen voor hem gewerkt. Dus hij kende mij als persoon. Er waren ongeveer twaalf officieren, dus hij had ook die anderen kunnen nemen. Maar hij pikte mij er zuiver uit. Ik was de gelukkigste, laat ik het zo zeggen. En dat heeft mij ook thuis gehouden.”

Einde atletiekloopbaan

Het betekende echter dat er een vroegtijdig einde kwam aan Van Astens atletiekloopbaan. Aanvankelijk wilde men namelijk dat Ray ook voor het leger ging hardlopen. “Maar dat heb ik niet gedaan. Ik bedoel, dat programma van die kolonel ging om miljoenen, miljoenen dollars, dat wou ik niet.... ik vond, die man had mij gekozen en dat vond ik belangrijker dan dat hardlopen voor the Army, als je begrijpt wat ik bedoel.”

Na zijn militaire diensttijd ging Van Asten met zijn vrouw en inmiddels twee kinderen terug naar Californië, waar hij werk vond bij de Transamerica Corporation, een houdstermaatschappij van verschillende levensverzekeringsmaatschappijen en beleggingsondernemingen, eerst in Los Angeles en daarna in Seattle, bij elkaar zo'n 4,5 jaar. Daarna kreeg hij het aanbod om te komen werken bij een groot advocatenkantoor in Seattle, als hoofd van de administratieve afdeling. "Daar hoefde je geen lawyer voor te zijn, maar bijvoorbeeld alle personeelszaken, accountingszaken, facilityzaken, enzovoort kwamen onder jouw direction. Daar heb ik ook nog jaren gezeten", legt Van Asten uit. Daarna kreeg hij een aanbod voor een baan bij een advocatenkantoor in Dallas, dat de juridische zaken regelde voor de Hunt Brothers. Ray: "Dat waren grote oliemagnaten in Texas, schat-, schat- en schatrijk. Nou, daar heb ik ook een tijd gezeten, maar toen raakte die firma een beetje in trouble. Want ja, geld uitgeven is wel goed, maar je moet natuurlijk ook geld binnen krijgen. Dat kwam wel binnen, maar ze gooiden het gewoon het raam uit, zal ik maar zeggen. Want naar de kosten keken ze niet. Nou, dat gaat nooit goed, natuurlijk. Dus na een paar jaar dacht ik: dit loopt nooit goed af en ben ik daar weggegaan. Enkele jaren daarna was de hele firma kapot, maar zat ik gelukkig ergens anders." (Voor meer info: zie op de Engelse Wikipedia de pagina van Nelson Bunker Hunt. Die familie zou zo model hebben kunnen staan voor de TV-serie 'Dallas' uit de jaren '80 – PW)

Business romance

In die periode strandde Van Astens huwelijk. Hij was intussen teruggekeerd naar Californië en in dienst getreden bij een advocatenkantoor in San Diego. "Daar heb ik vijf jaar gewerkt en toen heb ik Dorothy (Ray's tweede vrouw – PW) leren kennen. Die werkte ook bij een advocatenkantoor en die werd toen overgeplaatst naar Phoenix. Toen waren wij al bij elkaar, maar wij vlogen elke week... de ene week ik van San Diego naar Phoenix en het volgende weekend zij van Phoenix naar San Diego. Dat hebben we zeker twee jaar zo gedaan. En ook samen op vakantie geweest, natuurlijk. Maar we hadden allang een business romance toendertijd, haha." Dertien jaar was het stel samen, voordat ze in 2002 besloten om te trouwen. Jaren daarvoor al was Dorothy overgeplaatst naar San Francisco. Ray: "Ik heb mijzelf toen ook 'overgeplaatst' naar San Francisco en heb een job gekregen op de legal department van The American Automobile Association. Wij woonden toen in Palo Alto. Daar heb ik 12,5 jaar gewerkt. Tot mijn 62^e, toen ben ik opgehouden. Ik zei: we hebben jarenlang hard gewerkt, laten we het nu maar rustig aan gaan doen en kijken, hoe lang we nog leven. Zo is het gegaan en we hebben het vanaf toen nog best goed gehad samen." Ray van Astens vrouw overleed vorig jaar in november. Terugkijkend op zijn atletiekloopbaan vindt Van Asten, dat hij er niet alles eruit heeft kunnen halen wat erin zat. "Ik had graag 1.46 willen lopen, maar heb nooit meer een snelle race gehad. Ze lieten mij altijd het werk doen, je weet hoe dat gaat." Dankbaar is hij echter wel. "In Amerika zag ik opeens de opportunity om een education te krijgen voor niets. Opeens voelde ik dat. Ik dacht: hé, hier is een mogelijkheid om vooruit te komen in de wereld. Dat heeft de atletiek voor mij gedaan."

Piet Wijker

Rabbi Stijfkop

Pinchas was als kind al een wijsneus. Stak op school altijd als eerste zijn vinger op en gaf dan steeds het goede antwoord. Het werd best irritant en zelfs zijn enige vriend noemde hem Rabbi Stijfkop. Later volgde hij de opleiding tot rabbi. Bij een heel moeilijke vraag over de Talmoed ontstond een diepgaande discussie. Rabbi Stijfkop zei deze keer eens niets. Elke reactie van een klasgenoot riep drie nieuwe vragen op. Net als een huis met veel kamers waarin steeds drie gelijke deuren waarna je elke keer, na keuze van één ervan in een nieuwe soortgelijke kamer kwam. Resultaat: binnen de kortste keren ben je verdwaald. Bij het eind van de les waren er vijftig vragen, zonder een enkel antwoord. De volgende les stond Rabbi Stijfkop op, beantwoordde alle vragen, inclusief de startvraag over de Talmoed. Van bewondering kon niemand een woord uitbrengen. Rabbi Stijfkop keek triomfantelijk om zich heen, als een atleet die al zijn tegenstanders verpletterend verslagen heeft.

Na zijn studie werd hij rabbi in zijn geboortedorp. Een aantal jaren later trouwde zijn neef die een dorp verderop woonde, op drie uur reizen. (Zijn oude schoolvriend was daar trouwens rabbi geworden.) Rabbi Stijfkop stapte in zijn koets en reed erheen. Dat deden ook een aantal dorpsgenoten die de neef eveneens goed kenden. Om 12 uur reed de colonne door een bos. Rabbi Stijfkop stopte, zocht een rustige plek in het bos om zijn middaggebeden te doen. Dat deed iedereen. Na een half uurtje waren ze weer bij de koetsen, behalve Rabbi Stijfkop. Nou ja, dat komt wel goed was de stemming en men vervolgde de reis. Maar uiteindelijk bij de bruiloft: nog steeds geen Stijfkop! Het onwaarschijnlijke was gebeurd: hij had zich vergist in de richting en was in het bos verdwaald. Doolde dagenlang rond, at boomvruchten en dronk uit beekjes of een vijver. Sliep op het zachte mos. De zon vertelde hem wanneer het tijd was voor het ochtend-, middag- of avondgebed.

Dat ging zo door tot hij zich realiseerde dat het vrijdagavond was en hij de sjabbat moest voorbereiden. Improviseerde met water uit een vennetje dat hij zegende en deed zijn gebeden. Bij toeval bevond hij zich de volgende dag bij de rand van het bos. Zo kwam er een einde aan dit niet geplande avontuur en toen hij weer thuis kwam, werd er groot feest gevierd.

(Bron: Union of Jewish Religious Communities)

Maar Rabbi Stijfkop was niet ongeschonden uit de strijd gekomen. Het gevoel voor welke dag het was, had hij verloren. De eerstvolgende donderdag vroeg hij zijn vrouw de sjabbat voor te bereiden. Hoe ze ook protesteerde dat het donderdag in plaats van vrijdag was, hij eiste het en zo gebeurde. Toen dorpsgenoten hem

de volgende dag gewoon zagen werken in plaats van de sjabbat te vieren, lachte men hem -stilletjes- uit. Die verschutting wilde zijn echtgenote niet meer halen en zij bedacht een plan. Vroeg de oude vriend, collega rabbi, om te helpen. Dat gebeurde ook. De woensdag erop kwam deze een paar dagen logeren. Feest! Op donderdag vierden zij samen uitgebreid de sjabbatvoorbereiding. Zijn vrouw had het lekkerste brood gebakken, challe gebakken en de heerlijkste kippensoep gemaakt. De vriend had wijn meegenomen. Dat was een heel koppig wijntje! Ieder nipte er slechts van, maar Rabbi Stijfkop kreeg keer op keer volle glazen voorgezet en werd zo maximaal dronken gevoerd. Uiteindelijk viel zijn hoofd op zijn bord en raakte hij in diepe slaap. Niemand deed iets, ze lieten hem zo liggen, 24 uren lang. Er werd natuurlijk niet afgeruimd. Een dag later nam ieder weer plaats aan tafel en zette de vriend met een luide klap een nieuwe, nu heel lekkere, fles op tafel. Rabbi Stijfkop werd er wakker van en stamelde dat hij zich erg stijf voelde. En hoofdpijn had. “Ik moet wel heel lang zo gelegen hebben” concludeerde hij. Dat werd natuurlijk heftig ontkend. “Welnee, het was maar een minuut of vijf.” Zo werd gewoon op vrijdagavond de sjabbatvoorbereiding afgesloten, zonder gezichtsverlies voor Rabbi Stijfkop.

Waarom nu dit verhaal? Omdat ik me ook een beetje Rabbi Stijfkop voel. Zie het lange baanschaatsen op de Olympische Spelen in Beijing.

Ice Ribbon (Bron: Wikipedia)

Als je de tijden bekijkt die de Nederlanders daar reden en die vergelijkt met de resultaten op het OKT, het Olympisch Kwalificatie Toernooi, eind december 2021, dan zie je dat slechts zes van de dertig op de individuele afstanden (een heel klein beetje) beter presteerden. Twintig procent. Ja ik weet het, een andere baan, een andere ijsmeester, andere luchtdruk, enzovoort. Een exacte vergelijking gaat nooit helemaal op. Maar dan denk ik ook terug aan de trainingscursussen die ik in een grijs verleden volgde. En daar leerde over periodisering, waarvoor Matweyev in de jaren '60 van de vorige eeuw een wetenschappelijke basis legde die in de praktijk prima toe te passen bleek. Periodieke cycli, korte termijn planning (een week) en een lange termijn planning (een jaar), afwisselen tussen intensief en extensief, zijn daarin een paar kernbegrippen. Door toepassing van deze principes werd het zo mogelijk meerdere malen in een jaar op

verantwoorde wijze, en met succes, te kunnen pieken. Hoewel ik ook weet dat dit basismodel in de loop der tijd meerdere verfijningen heeft gekend, blijf ik toch van mening dat een periode van ongeveer zes weken tussen de laatste week van december en half februari erg lang is om de absolute topvorm vast te kunnen houden, maar anderzijds te kort om even terug te nemen en dan weer naar een nieuwe top toe te werken.

Kortom, het Nederlandse systeem om in de KNSB professionele ploegen elkaar op het scherp van de snede te laten bevechten, heeft absoluut veel voordelen opgeleverd, maar anderzijds staat die moordende concurrentie ook in de weg. Ons Atletiekunie systeem om de top bij elkaar te brengen op Papendal, waarvoor destijds technisch directeur Peter Verlooy, samen met toen NOC*NSF-man Charles van Commenée de basis legde, heeft toch mijn voorkeur.

Knap overigens dat de schaatsers desondanks met twaalf medailles thuis kwamen. Al blijf ik denken..... Of houd ik dan vast aan verouderde principes die ik niet los wil laten? Dat zou natuurlijk best kunnen, maar welke Rabbi Wijsneus helpt deze Rabbi Stijfkop dan uit deze droom? Eh..., niet aankomen met Irene Schouten die het hele seizoen alles, maar dan ook alles gewonnen heeft waar zij aan de start kwam. Elke regel hoort immers een uitzondering te hebben om haar te bevestigen.

Hugo Tijsmans

Vegatest

Met de VEGATEST- methode kunnen uitspraken worden gedaan over zwakke organen, belasting door pesticiden of insecticiden, een gebrek aan bepaalde stoffen, aanwezige parasieten, vergiftiging met zware metalen overgevoeligheid voor bepaalde levensmiddelen en allergische reacties.

Vegacheck

Met behulp van de Vegacheck wordt van verschillende gebieden in het lichaam de reactie op prikkels gemeten. Wanneer het lichaam te sterk of te zwak op een prikkel reageert, is er sprake van een storing in het lichaam die ziekteverschijnselen oproept of kan gaan oproepen.

Quantumfysica

In 60 seconden meten welke tekorten er zijn.

072-5156782 • www.marjabak.nl
marja.bak@gmail.com

GLOBAL SPORTS COMMUNICATION

Als een van de toonaangevende **sportmanagementbureaus** in atletiek streven we ernaar **onze sport** vooruit te helpen. Het zit in ons **DNA**. Of het nu gaat om topsportmanagement, evenementenorganisatie of sportmarketingprojecten, we streven naar **innovatie** en **voortgang**. Om dit te bereiken werken we samen met atleten en partners van **wereldklasse**.

Samen zijn we **#TeamGSC**.

Blijf op de hoogte!

Global Sports
Communication

VOOR HET VOETLICHT

Hilly de Lange-Gankema: Het onderschatte lot van de reserve

Hilly de Lange-Gankema: “Mijn prestaties? Die heb ik nooit zo bijgehouden. Wat ik bijhoud, dat is altijd het mooie ervan, het gezellige. Het samen dingen doen en veel plezier hebben.”

(foto Piet Wijker)

Infobox

<i>Naam:</i>	Hillechiena Jantiena (Hilly) de Lange-Gankema
<i>Geboren:</i>	4 juli 1946 te Nieuw-Amsterdam (gem. Emmen)
<i>Discipline:</i>	sprint, horden, 5-kamp
<i>Titels:</i>	<u>Ned. kamp.:</u> Sen.: 80 m hrd. 1968; 5-kamp 1967
<i>Deelnemer OS</i>	1968 (reserve 4 x 100 m estafette)
<i>Interlands:</i>	13
<i>Records:</i>	<u>Ned. recordhoudster:</u> 4 x 100 m nat. team 1968 (1,5 mnd.), 4 x 200 m nat. team
<i>PR's:</i>	100 m 11,8 (11,7 met RW), 200 m 24,3, 440 m 57,6, 80 m hrd 11,0, 100 m hrd 14,2, verspr. 5,93, hoogspr. 1,65, 5-kamp 4547

Het kwam in deze rubriek al eens eerder aan de orde: de situatie van de reserveloper/-loopster op een Olympisch estafettenummer. Die heeft zich, net als de vaste leden van het team, de blubber getraind om zo goed mogelijk voor de dag te komen op het moment suprême. Om dan, als puntje bij paaltje komt, werkeloos te moeten toekijken, wanneer het team waarvan hij/zij gevoelsmatig deel uitmaakt, in actie komt. Zes jaar geleden had ik het er in deze rubriek al over met Mien Schopman-Klaver, reserve van de 4 x 100 meterploeg bij de vrouwen op de Olympische Spelen van 1932 in Los Angeles. Ook zij had het liefst zelf meegedaan, was het niet op de estafette, dan toch in elk geval bij het ver- of hoogspringen. “Niet dat ik misschien iets had gepresteerd, maar dan heb je in ieder geval je best gedaan”, zei ze er toen over.

Tegenwoordig is er naar mijn indruk meer aandacht voor deze ongelijke situatie, al zal het ook te maken hebben met het bredere arsenaal aan topsprinters waarover wij nu beschikken. Hierdoor kan er tijdens een belangrijk toernooi met wisselende samenstellingen worden gewerkt voor series en finales, zoals we recent ook weer op het WK Indoor in Belgrado hebben gezien. Het voordeel: de reserves voelen zich niet alleen lid van de groep, zij zijn het ook echt, omdat zij een bijdrage leveren aan het eindresultaat. Dat komt onder meer tot uitdrukking in het feit dat zij mogen meedelen in de medailleoogst, zo die wordt behaald. En hebben we het over Olympische Spelen, dan heb je er bovendien de status van Olympisch atleet door verkregen.

Ik heb me er altijd over verbaasd dat men in ons land niet vaker gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om de estafettereserve, nu die toch eenmaal ter plaatse is, individueel in actie te laten komen op zijn/haar favoriete onderdeel, mits hij/zij daarop de enige is. Want zijn er meer, dan moeten die allemaal aan de internationale kwalificatie-eis voldoen. Maar een enkele atleet mag door een land op enig onderdeel altijd worden ingeschreven, ongeacht of hij/zij de limiet heeft gehaald. Het is een oude regel, die al stamt uit de begintijd van de Olympische Spelen. Toevallig wordt dit thema ook in het vervolghet verhaal over Ray van Asten, elders in deze Vriendenband, aangestipt.

Afschuwelijke man

Hilly de Lange-Gankema, die als reserve van de vrouwenploeg op 4 x 100 meter meeging naar de Olympische Spelen van Mexico in 1968, is er het type niet naar om wrok te koesteren over het feit, dat zij in Mexico niet in actie mocht komen. Daarvoor heeft zij teveel goeds overgehouden aan die enerverende periode in haar leven. Maar zeer doet het nog steeds wel als zij terugdenkt aan die gedenkwaardige ochtend in Mexico toen, zittend aan het ontbijt met Joop Zoetemelk, K.N.A.U.-secretaris Jo Moerman onverwachts op haar afbeende. Hilly: “Ik vergeet dat nooit meer, zie dat beeld nog voor mij. Ik vond het een afschuwelijke man, Moerman. Die haalde mij uit de eetzaal. Ik moest met hem meekomen. Er werd ook helemaal niet gezegd waarom, maar we moesten dus een klein stukje lopen. En toen werd ik stil, zei ook niks tegen hem en hij niet tegen mij. Dus wij liepen daar en toen dacht ik dus, dat er bij ons thuis iets aan de hand was, dat er iets was gebeurd en hij mij dat moest vertellen. Dat is een normale gedachte toch, als er iemand zo

plotseling voor je neus staat? En toen vertelde hij mij dat ik op de 100 meter, want die zou ik lopen, niet geaccepteerd was. Ik heb toen ook gehuild, omdat... ik dacht: gelukkig, er is thuis niks aan de hand. Maar dat was dan, omdat de tijd die ik op de 100 m had gelopen, niet goed genoeg was. Zo heeft hij mij dat toen verteld.”

‘Sukkels’, kan ik niet nalaten te denken! Had haar dan ook niet voor de 100 meter, maar voor de 80 m horden ingeschreven! Aan de 100 meter deden ook Wilma van den Berg en Truus Hennipman mee, dus nu moest iedereen voldoen aan de Olympische kwalificatielimiet. Op de 80 m horden was Hilly dat jaar met een PR-prestatie nationaal kampioene geworden en was er verder geen Nederlandse deelneemster ingeschreven. Daar had de Drentse atlete dus te allen tijde op mogen starten. Maar nee hoor, daar deden wij als Nederland niet aan; die regel, vonden wij toen kennelijk, was louter voorbehouden aan deelnemers van derdewereldlanden. Hilly: “Je wordt er nog heel vaak aan herinnerd. Want ik ken in Dalen zoveel mensen, we wonen hier dan ook al 50 jaar. Dan zeggen ze weleens: *die is naar de Olympische Spelen geweest*. En dan zeg ik nog altijd van: *ja, maar ik was wel de reserve*. Dat voelt wel een beetje..., dat voelt eigenlijk niet zo prettig.”

Tochtige Volkswagen

Dit alles lag natuurlijk nog in de verre toekomst verborgen toen Hilly Gankema door haar gymleraar Ed van Zweden, zelf ook een goede atleet, werd aangespoord om ‘ns een keer mee te komen trainen bij E&O, een gerenommeerde handbalclub uit Emmen, die ook een afdeling atletiek had. “Die had Van Zweden zelf opgericht. Hij was een hele strenge gymleraar en hij gaf mij dus eenmaal in de week gewoon gymles. Ik vond gymles geweldig mooi, verheugde mij d’r altijd op. En toen zei die van: *goh, je moet eens een keer meetrainen*, want hij zag waarschijnlijk iets in mij. Dus toen heb ik meegetraind en toen had ik mijn eerste wedstrijd in Groningen, samen met nog iemand. We hadden ons thuis al omgekleed. Hij had zo’n oude Volkswagen met allemaal... het was er gewoon koud in, want er waren allemaal kieren en naden waar de wind doorheen ging. En toen won ik daar de 60 meter in 8,1! Nou ja, eigenlijk is het zo begonnen”, herinnert Hilly de Lange-Gankema zich.

Een jaar later werd in Emmen de atletiekvereniging De Sperwers opgericht. Aanvankelijk bleef Hilly Gankema E&O trouw, maar na een jaar stapte ze toch over. “Want daar was ook Wil van Beveren (zesde op de 200 m bij de Olympische Spelen van 1936 – PW), die heeft De Sperwers ook mede opgericht. Hij was redacteur van de Emmer Courant. Zijn zoon Jan van Beveren zat eerst ook op atletiek, was een hele goeie hoogspringer. Dat is de beste keeper die ze in Nederland ooit hebben gehad. Die is ook al overleden. Ik kwam wel bij hen thuis.”

Beste vierkampster

Gankema bleek over flink wat talent te beschikken. Ze blonk al gauw uit op de sprint, de horden en de springnummers en maakte al in 1963 - ze was net 17 geworden - haar debuut in de nationale meisjesploeg tegen Frankrijk. Ze vond het heerlijk, die interlands. “Dat

waren prachtige wedstrijden altijd. Met de trein naar Parijs! Wat was dát leuk! Maar weet je, je was ook helemaal niks gewend. Je ging ook haast nooit op vakantie. Dus die interlands, dat waren uitjes, voor erbij.” Bekijk je haar ‘trackrecord’ op interlandgebied, dan valt op dat de Drentse atlete op alle eerder genoemde onderdelen wel één tot meerdere keren in actie is gekomen, tot en met de 4 x 100 m estafette en de vijfkamp aan toe. Al had zij op de meerkamp een groot probleem. Hilly: “Mijn kogel was te slecht. Er werd toen wel gezegd: ik was de beste vierkampster! Maar met de kogel verprutste ik het allemaal. Daar verloor ik echt heel veel punten mee; de rest was altijd goed.”

De verklaring hiervoor zoekt zij in de wijze waarop haar het kogelstoten ooit is aangeleerd. Hilly: “Terwijl ik heel sterk ben, nu nog. Ik doe hier in de tuin alles zelf, hè. Ik hak, ik zaag, ik spit, ik sjouw met bielsen en ik sjouw met tuintegels. Dat vind ik heerlijk om te doen. Maar ik gebruikte mijn kracht met die werpnummers verkeerd. Jurrie Weerman was toen trainer bij De Sperwers. Die was ook streng en ik was heel bescheiden en wat verlegen. En die zei altijd: *pak de kogel in je rechterhand*, weet je niet? Maar ik was links! Ik heb dus gewoon rechts leren stoten. En ik gooide rond de 10 meter, nou, dat is gewoon hartstikke slecht. Terwijl ik wél de kracht heb en dat niet kan overbrengen. Ik denk nog altijd: daar is toen de fout ontstaan. Ik heb toen nooit durven zeggen: *ik moet hem in die andere hand hebben!* Alles moest keurig. Hij deed de oefeningen voor en iedereen moest dat allemaal nadoen. Héél streng. Nou, ik was altijd heel trouw, dus...”

Van Jan Blankers tot Wil Westphal

Vanaf 1965, haar eerste jaar bij de senioren, was Gankema op de Nederlandse kampioenschappen altijd wel ergens bij de eerste drie te vinden, op de 100 m, de 80 m horden, later vervangen door de 100 m horden, of bij het verspringen. In totaal veroverde zij tussen '65 en '71 zesmaal zilver en eenmaal brons, naast haar eerste en enige gouden plak op de vijfkamp, ondanks dat beroerde kogelstoten, en haar reeds gememoreerde titel op de 80 m horden in '68.

Toen ze voor het eerst werd uitgenodigd voor een nationale training, was dat nog in Amsterdam, op het Olympiaplein. Dat was telkens best wel een reis, voor iemand uit Drenthe. Hilly: “Je hoort wel eens: het is verder van het Westen naar hier dan andersom. Maar ik ben wel iemand die zich gauw aanpast. Ik heb toen eerst nog een paar keer onder Jan Blankers getraind. Dat was in verband met de vijfkamp, geloof ik. Daarnaast kreeg je uitnodigingen van het district, eerst van Groningen/Drenthe, later, met Friesland erbij, werd het district Noord.”

Wanneer precies die trainingen voor de 4 x 100 m estafette met Wil Westphal zijn begonnen, weet Hilly zich niet meer zo goed te herinneren. “Ik geloof dat het in '66 is begonnen, maar het kan ook '67 geweest zijn. Maar ik weet wel dat ik er in de weekenden altijd heen ging. Al had ik toen al een baan. Dus ik moest wel heel veel vrij. Maar dat mocht allemaal. We trinden dan in de Oude RAI, of we trinden in Overveen, bij het CIOS daar. Heerlijk op het strand getraind en in de duinen, dat vond ik prachtig altijd. Dat

waren mooie weekenden. Je was verder ook niks gewend, je had je werk en je trainde. En thuis werd voor je gezorgd, hahaha. Was een mooie tijd, toch?”

Wisseltechniek cruciaal

Hoe was ze eigenlijk in de selectie voor die 4 x 100 terechtgekomen? Hilly: “Nou, in de lijst van de beste jaarprestaties stond ik bij de eerste zes. Wilma was natuurlijk sneller,

Eindeloos oefenen op de wisseltechniek: Hilly Gankema tikt de estafettestok in de uitgestoken hand van Truus Hennipman. (foto VB-archief)

Truus was sneller, Corrie ook iets en dan de rest, daar zat ik bij. En we zijn die trainingen begonnen met zes.” Het moge duidelijk zijn dat Hilly het hier heeft over Wilma van den Berg, Truus Hennipman en Corrie Bakker. Een snel stelletje, dat was duidelijk. Duidelijk was echter ook dat, wilde je op de Spelen in Mexico een rol van betekenis spelen, er meer moest gebeuren dan snel sprinten alleen. Vooral op de wisseltechniek viel voor een ploeg als de onze veel winst te behalen en dus werd daar in de gezamenlijke trainingen onder leiding van Wil Westphal het accent op gelegd. Er werd eindeloos op getraind, totdat alle leden van de groep die techniek

tot in de perfectie beheersten. Dat gold voor iedereen, voor de vaste kern zowel als voor de reserves, hoewel dat onderscheid tijdens die centrale trainingen nog helemaal niet werd gemaakt.

In de aanloop naar de Spelen in Mexico in 1968 had Hilly Gankema enkele malen deel uitgemaakt van de nationale ploeg en dat resulteerde eind augustus bij een wedstrijd in Londen in een dik nationaal record van 44,5 s. Het was, zo vlak voor de aanvang van de Spelen, de derde tijd op de wereldranglijst. Slechts de Russische vrouwen staken daar met 43,6 wat bovenuit; Frankrijk (44,4), Groot-Brittannië (44,5) en Nederland (44,5) bleken aan elkaar gewaagd. Niemand zou op dat moment vreemd hebben opgekeken, als met dit record de definitieve samenstelling van de Nederlandse Olympische vier was beklonken: Wilma van den Berg, Mieke Sterk, Truus Hennipman en Hilly Gankema. “Corrie was voor de Olympische Spelen geblesseerd, dus toen heb ik in de estafetteploeg gelopen. Maar eenmaal daar hebben we ook onderlinge wedstrijden gehad en toen was Corrie weer beter, ietsje sneller als ik. Het maakte allemaal niet zoveel uit, maar ze was wel beter”, blikt Hilly terug. Toen de estafetteploeg in Mexico in een voorwedstrijd met Corrie Bakker in de gelederen vervolgens 43,7 s liet kloppen en zij een dag later ook nog eens het nationale record van Mieke Sterk op de 200 m met 0,3 seconden verbeterde en op 23,3 s stelde, was in feite het pleit beslecht.

Linksaf

Hilly: “Ik was wel heel erg teleurgesteld. Ik heb ook gehuild. Maar wat moet ik daar verder mee? Je bent dan wel reserve, maar tuurlijk heb ik mij volop ingezet. En je traint net zo veel als hen, je oefent. Op het moment dat zij het stadion inliepen, was ik er ook nog bij. Maar zij gaan de baan op en ik moet linksaf, ik moest daar dus zitten. Want stel dat er dan nog iets zou gebeuren, kon ik zo invallen. En natuurlijk was ik hartstikke blij dat ze toen in de series een wereldrecord liepen. Dat was ook wel héél bijzonder, hè?”

Hilly de Lange-Gankema denkt echter liever terug aan de plezierige dingen van Mexico. “Wij hadden zóveel vrijheid verder, zeker als je dat gaat vergelijken met wat dit jaar bijvoorbeeld onze schaatsers in Peking hadden. Wij hebben daar ook zes weken gewoond, zeg maar. We trainten, maar buiten de trainingen om hadden we zóveel plezier! Het was gewoon luxe. Je had gewoon een echt dorp, met een zwembad, een theater en weet ik het allemaal...”

Doorbetaald vrij

Eenmaal terug in eigen land was de Drentse overigens niet van plan om op dezelfde wijze door te gaan. “Het vele reizen naar het Westen brak mij op. Ik had ook een baan, hè, ik was zelfs hoofdleidster van een kleuterschool. Ik weet nog dat ze bij de gemeente zeiden van: *ja, je hebt nu zóveel vrijheid gehad*. Ik denk dat ik alles bij elkaar misschien wel een half jaar niet gewerkt heb, maar ik werd gewoon doorbetaald! Dini Hobers werkte bij de gemeente, die was daar hoofd van de sportafdeling, dus die zorgde ervoor dat ik mijn eerste baan kreeg en dat ik zo lang vrij mocht nemen. Maar daarna zei de Inspectie van: *nou, dat moet eigenlijk toch maar niet meer gebeuren*.”

Had ze op dezelfde voet door willen gaan, dan had Hilly Gankema waarschijnlijk naar het Westen moeten verhuizen, maar dat ging haar toch te ver. In mei 1969 trouwde zij met Geert de Lange en begon ze haar atletiekactiviteiten langzaam wat af te bouwen. Op nationaal niveau deed ze nog jaren van zich spreken, terwijl zij in 1971 voor het laatst voor een interland aantrad. In 1972 was zij al zwanger van haar eerste van twee kinderen en nam toen nog deel aan een indoorwedstrijd. Hilly: “In Groningen volgens mij. Maar daar weet ik ook weinig meer van. Mijn dochter is toen in oktober geboren.”

Trots

Tegenwoordig heeft Hilly de Lange-Gankema niet zoveel op meer met de prestaties die zij ooit leverde. “Weet je wel dat ik het eigenlijk helemaal niet zo belangrijk vind? Wel dat ik er nog steeds profijt van heb dat ik goed heb getraind en goede trainers heb gehad. Het meest trots ben ik op de contacten die ik eraan heb overgehouden. Mijn prestaties? Die heb ik nooit zo bijgehouden. Wat ik bijhoud, dat is altijd het mooie ervan, het gezellige. Het samen dingen doen en veel plezier hebben.” Enthousiast vertelt zij over de vriendinnenclub die na '68 rond die estafetteploeg is ontstaan en die elkaar nog regelmatig opzoekt, jaarlijks een keer of twee. Zoals vorig jaar in Drenthe. “Toen heb ik dat geregeld. Nou, zó leuk, hè.” Om er ten slotte aan toe te voegen: “Weet je, dat zijn dingen..., je moet het uiteindelijk allemaal zelf doen. Alles in het leven moet je zelf doen.” *Piet Wijker*

Vrienden Jeugdfonds op de voet gevolgd

Hoe gaat het met (oud-) Jeugdfonds atleten?

Al 21 jaar ondersteunen de Vrienden van de Atletiek vanuit hun eigen Jeugdfonds jonge talentvolle atleten op hun weg naar de top. Wij volgen ze op de voet en een aantal van hen blijft langdurig aan de top. Sommige verdwijnen geruisloos en dan krijg je weleens vragen zoals: hoe gaat het nu met...? Ook de voortdurend aanwezige discussie over doorstroming van talenten en het daadwerkelijke effect van onze ondersteuning was een belangrijke reden voor ons om eens een onderzoekje te starten naar het wel en wee van atleten waarmee wij hebben mogen samenwerken en hopelijk een duwtje in de rug hebben kunnen geven.

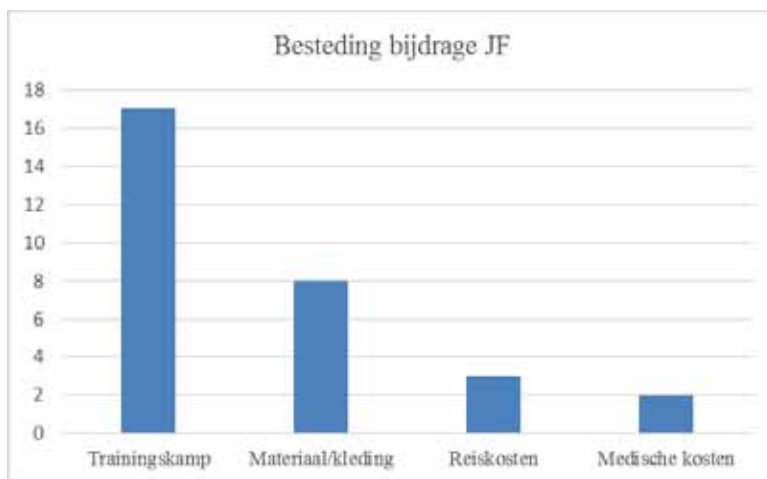
Er zijn in totaal 92 oud JF-atleten aangeschreven en 30 hebben gereageerd. Statistici zullen aan deze aantallen misschien weinig conclusies kunnen verbinden, maar het is zeker de moeite waard om eens naar de resultaten van deze enquête te kijken en ons af te vragen of het beleid iets bijgesteld moet worden.

Hierbij de vragen die gesteld zijn en de gegeven antwoorden:

1. Hoe lang geleden werd je door het JF ondersteund?

33.3 % van de atleten werden door ons in de laatste 4 jaar (2018 – 2021) ondersteund en 66.7 % in de periode 2001 – 2017.

2. Waaraan heb je de ondersteuningsbijdrage vooral gebruikt?

Om in aanmerking te komen voor ondersteuning moet de atleet met een plan komen, dat beoordeeld wordt door de JF-commissie. Het is zeker niet zo dat het geld gestort wordt en de atleet er mee mag doen wat hij of zij wil. Vooraf wordt bij de nominatie duidelijk aangegeven wat wel en niet kan. Het is daarom goed om te zien waarvoor het geld gebruikt is.

- 17 atleten hebben het gebruikt voor een trainingsstage.
- 8 atleten voor aanschaf materiaal en/of kleding.
- 3 atleten gebruikten het voor reiskosten naar centrale trainingen.
- 2 atleten hebben dit gebruikt voor medische behandelingen zoals keuringen en fysiotherapie.

Andere middelen zijn niet genoemd, waarmee iedereen binnen de regels gebleven is.

3. Welke prestatiedoelen heb je tijdens of in de jaren na de ondersteuning behaald?

Hierbij werden de volgende keuzemogelijkheden aangegeven, met daar achter de percentages van de gegeven antwoorden.

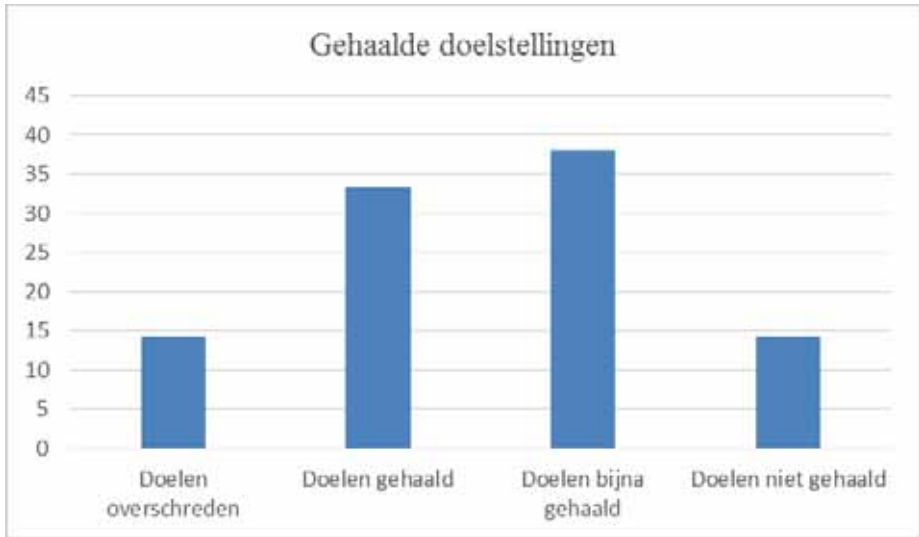
- Medaille(s) bij de NK junioren 24.6%
- Deelname finale NK senioren 24.6%
- Deelname EK of WK U20 24.6%
- Deelname EK U23 17.5%
- Deelname EK U18 8.8%

Als wij mogen aannemen dat de eerste 3 mogelijkheden door dezelfde personen zijn gedaan, dan kan de conclusie zijn dat 1 op de 4 atleten doorstroomt naar een hoger niveau.

4. Denkend aan je sportieve doelen, welke verklaring past het beste bij je prestaties?

Topatleten hoor je steeds vaker zeggen dat je moet blijven dromen om je doelstellingen te kunnen halen. Hoe dachten onze talenten over de 4 mogelijkheden die wij aanboden:

- Gedeeltelijk voldaan aan mijn doelen 38.1%
- Volledig voldaan aan mijn doelen 33.3%
- Niet voldaan aan mijn doelen 14.3%
- Doelen zijn overschreden 14.3%

Dit geeft een indruk dat de meesten wel tevreden zijn met hun prestaties. Hierbij moeten wij natuurlijk wel in ons achterhoofd houden, dat de kans groot is dat de atleten die niet gereageerd hebben op deze enquête wat minder positief tegenover de atletiek staan dan in de jaren waarin nog gedroomd werd.

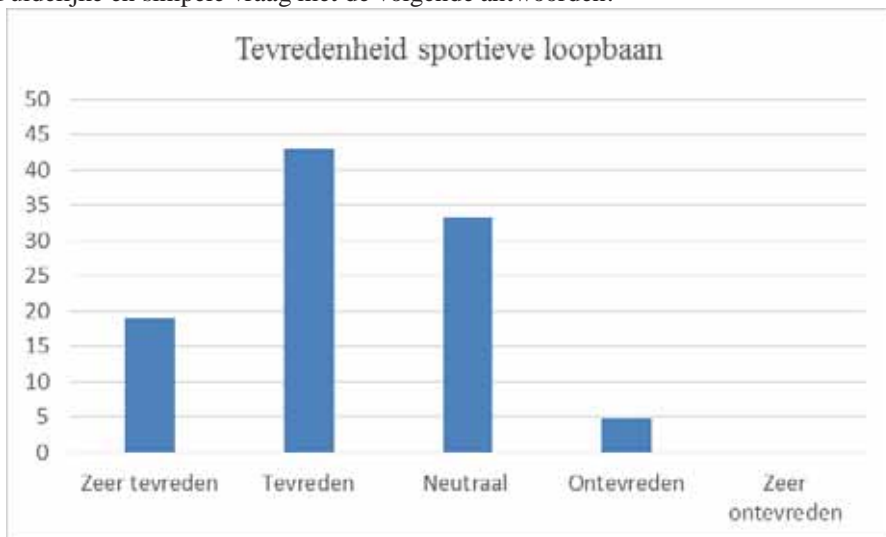
5. Welke procesdoelen heb je tijdens of na je ondersteuning behaald?

Omdat sport het leven heel mooi kan maken, zijn er ook nog andere zaken die belangrijk zijn en tijdens je sportieve leven ontwikkeld kunnen worden voor later gebruik. Wij hebben 6 stellingen voorgelegd, waarop antwoorden konden worden gegeven.

- Ik heb een trainingsprogramma dat mijn sportieve ambities ondersteunt.
27.5%
- Ik heb een topsportleefstijl die mijn sportieve ambities ondersteunt.
27.5%
- Ik ben beter in organiseren en plannen.
17.5%
- Ik kan beter met teleurstellingen omgaan.
15.0%
- Ik kan beter van dag tot dag naar mijn trainingsprogressie kijken.
7.5%
- Andere dan de genoemde opties.
6.0%

6. Over het algemeen gezien, hoe tevreden ben je met je sportieve loopbaan tot nu toe?

Duidelijke en simpele vraag met de volgende antwoorden:

- Zeer tevreden 19.0%
- Tevreden 42.9%
- Neutraal 33.3%
- Ontevreden 4.8%
- Zeer ontevreden 0.0%

Ook hier moeten wij even onze opmerking die bij vraag 4 geplaatst is, in ons achterhoofd houden.

7. Wat is je huidige situatie als sporter?

39.1% bedrijft nog steeds topsport op internationaal niveau en studeert daarbij. 17.4% is fulltime met topsport bezig. 13% is nog wedstrijdathlet op nationaal niveau en 30.4% is gestopt met atletiek, waarvan de helft ook geen andere sport beoefent.

8. Als je gestopt bent met atletiek op internationaal niveau. Wat is daarvan de reden?

Het positieve is dat 57% van de gereageerde atleten nog steeds aan topsport doen. Bij degenen die gestopt zijn waren de belangrijkste redenen:

1. Grote blessure, die topsport onmogelijk maakte en na herstel geen moed, zin of energie meer kon opbrengen om terug te keren.
2. Combinatie met studie of werk onmogelijk.
3. Gebrek aan progressie.

Ook werd de coronapandemie als oorzaak opgegeven en net als bij vraag 10 lag ook bij sommigen de oorzaak in het gebrek aan juiste begeleiding, een verkeerde trainingsgroep en de combinatie werk/topsport, dat veel te veel energie vroeg en tot overtraindheid heeft geleid.

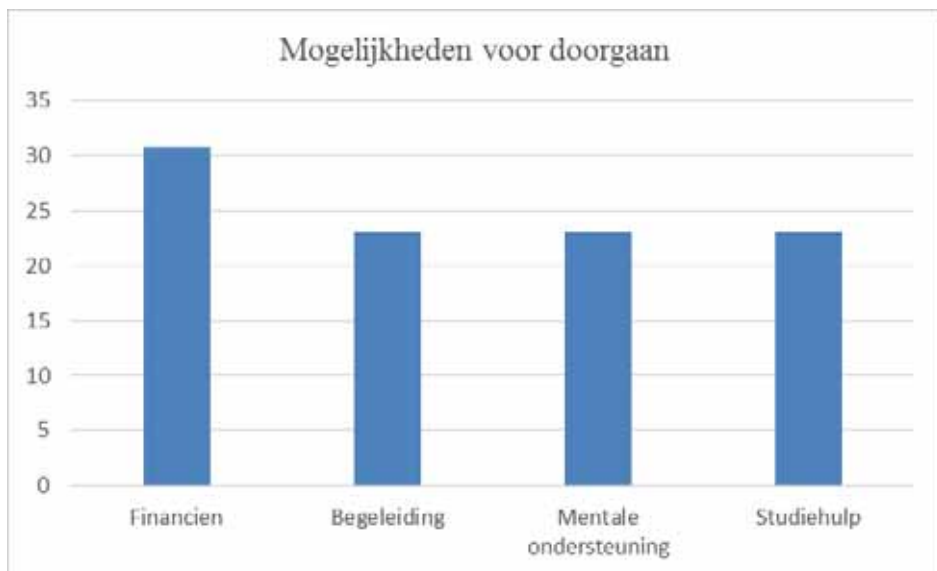
9. Als je helemaal gestopt bent met atletiek, wat is dan de reden?

Net als bij vraag 8 wordt hier als oorzaak gegeven ook het niet kunnen terugkeren na een grote blessure door gebrek aan zin, energie, moed en plezier. Frappant vonden wij ook de opmerkingen, dat men geen plezier kon vinden in recreatief sporten.

10. Als je gestopt bent met topsport op internationaal niveau, wat had dan kunnen helpen om je voor internationale atletiek te behouden?

Bij deze vraag werd vooral gezocht naar mogelijke oplossingen en die werden ook daadwerkelijk aangedragen. De top 4:

1. Financiële ondersteuning.
2. Betere sporttechnische begeleiding (coach/trainer).
3. Mentale ondersteuning.
4. Betere balans tussen topsport en studie.

Conclusies.

Wij zijn dit onderzoek eind 2021 niet gestart om hier duidelijke conclusies uit te krijgen. De hoop was vooral gericht op het krijgen van een behoorlijk aantal reacties, en daar zijn wij best tevreden mee, want Nederland is niet zo'n enquête land. Wij hebben wel het gevoel dat de Vrienden van de Atletiek met "hun" jeugdfonds iets hebben kunnen bijdragen. Het betekent echter niet dat wij op dezelfde voet moeten doorgaan, dat hangt af van de beschikbare middelen en de support en samenwerking met de Atletiekunie. In de vorige Vriendenband was te lezen welke plannen er liggen. Met het verzamelen van informatie bij de Atletiekunie en – zoals in dit verslag – bij de atleten hopen wij nog betere mogelijkheden te kunnen creëren op het gebied van talentontwikkeling. Iedereen mag hier in meedenken en met reacties komen. Hoe meer, hoe beter.

*Marjan Olyslager en
Wim van der Krogt*

Wilt u het Jeugdfonds extra ondersteunen?

Dat kan. Stort dan uw bijdrage op het rekeningnummer van het Jeugdfonds: NL69 RABO 0181 2773 60 onder vermelding: Storting Jeugdfonds.

**De beste prestatie
onder alle
omstandigheden.**

bkingenieurs.nl

Onze jarige Vrienden

(tussen haakjes de nieuwe leeftijd)

Mei 2022

4 Sylvia Barlag (68)	19 Annemarie Damen-de Boer (76)
4 Marius Bos (84)	20 Marian van Amsterdam (61)
7 Norbert Groenewegen (63)	21 Jan Paul van Veenen (60)
8 Lidy Makkinje-Vonk (76)	22 Dicky van Lunteren-van Dijk (91)
13 Marjo van Agt-Ruyters (64)	25 Arie van Delft (68)
13 Ben Japink (79)	26 Grete Koens (55)
14 Harry Nijhuis (88)	27 Hans Douwes (86)
14 Wilma Rusman-Zukrowski (64)	28 Ysbrand Visser (61)
15 Rob van Bokhoven (63)	31 Evert Groen (60)
15 Jan Parlevliet (90)	

Juni 2022

1 Marcel Klarenbeek (62)	17 Eltjo Schutter (69)
2 Toon Verkerk (68)	17 Herman Hofstee (59)
5 Peter Konijnenburg (69)	19 Tilly Jacobs (66)
5 Enno Tjepkema (57)	20 Peter van Leeuwen (64)
5 Eric Velzing (65)	20 Eduard Talstra (52)
6 Chris Mooij (75)	21 Yvonne van Stek-Smit (61)
8 Bas Zwijnenburg (81)	22 Truus van Amstel (66)
9 Elly van Hulst (63)	23 Jan Struijk (72)
10 Monique Janssen (57)	24 Egbert Nijstad (80)
10 Willem Jan van Vliet (60)	25 Wim van Hemert (83)
11 Joop Keizer (81)	25 John IJzerman (73)
12 Jet van Wageningen-van de Giessen (80)	27 Jacob Dikken (89)
13 Jan Jansma (71)	28 Gerard Bultje (38)
14 Margreet Verbeek (61)	28 Klaas Kanis (77)
15 Truus Hennipman-Cruiming (79)	30 Gerrie Heinemans (79)
16 Corrie Bakker (77)	30 Wim Roosen (66)
17 Ton van Dorst (84)	

Top of flop?

Tijdens het recente WK Indoor in Belgrado werden wij getraceerd op enkele elektronische nieuwigheden, waarvan de meerwaarde echter niet altijd even goed uit de verf kwam.

De in Belgrado tijdens de WK Indoor bij de springnummers gebruikte 'Light Tower' keurde deze sprong af.
(bron: Facebook)

Zo werd bij springnummers als het verspringen en het hink-stap-springen gebruik gemaakt van de zogenaamde 'Light Tower'. Het apparaat was de vervanger van de plasticinestrook, waarmee voorheen werd beoordeeld of de afzet geldig dan wel ongeldig was. Het zou een einde moeten maken aan de twijfel die de plasticinestrook soms nog met zich meebracht: was die strook nu wel of niet geraakt door een uitstekende teen van de te beoordelen atleet? De Light Tower lichtte bij elke goede sprong groen op; was de sprong fout, dan sprong het apparaat op lichtpaars.

De vraag is echter, of met deze nieuwigheid alle twijfel wordt weggenomen. Aan de hiernaast geplaatste foto te zien niet. Want de hier getoonde afzet zou toch door geen enkel, zichzelf respecterend jurylid als ongeldig zijn afgekeurd? Integendeel, een perfecte afsprong, toch? De Light Tower staat echter al op lichtpaars, zoals u kunt zien. Het leverde in elk geval een fikse discussie op de sociale media op. Je vraagt je, de foto bestuderend af, op welk lichaamsdeel het apparaat zich nu eigenlijk richt: op de neus van de spike van de atleet, of op diens scheenbeen?

Hoe dan ook, hier moet nog wel het een en ander aan worden gefinetuned, lijkt mij zo, voordat deze Light Tower voor alle wedstrijden kan worden ingevoerd. Nog maar even niet in de afvalbak kieperen, die plasticinestroken, zou ik zeggen.

Piet Wijker